

Business Case

-

CO2-Prestatieladder in België

14 Mei 2019

0. INHOUDSTABEL

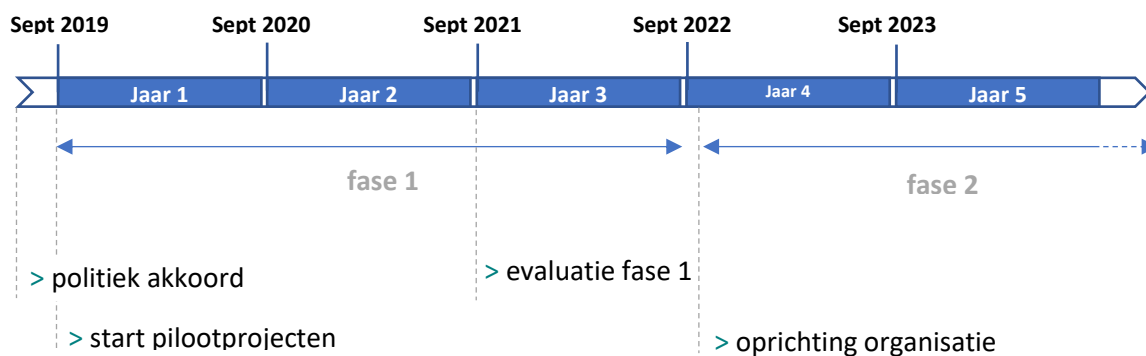
1. Aanpak	3
2. Kosten	3
3. Inkomsten	5
4. Cashflow en subsidies	7
5. Samenvattende tabel	8
6. Bijlage.....	11
6.1. Steekproef.....	11
6.2. Uitbreiding van de steekproef op basis van het de grootte van de bedrijven	12
6.3. Uitbreiding van de steekproef op basis van het type bedrijven	14

1. AANPAK

Er wordt gewerkt in twee verschillende fasen, namelijk:

- Fase 1: Pilotprojecten. In deze eerste fase zullen we pilotprojecten lanceren, opvolgen en evalueren. We zullen het nodige documentatiemateriaal opmaken om de pilotprojecten op te starten en tot een goed einde te brengen. We zullen de aanbestedende overheden begeleiden bij de lancering van de pilotprojecten en een helpdesk voorzien voor zowel overheid als privésector. We zullen een werkgroep voor Belgische emissiefactoren oprichten en de Belgische belangen in de Nederlandse organisatie verdedigen en versterken. Indien de resultaten van de pilotprojecten positief worden geëvalueerd door de privésector en betrokken overheden zullen we de oprichting van een Belgisch secretariaat voorbereiden.
- Fase 2: Oprichting van een onafhankelijke organisatie. Deze fase volgt op een positief politiek besluit. We zullen in deze fase voluit gaan voor de implementatie van de CO2-Prestatieladder in België. Daarbij horen alle tools en middelen om bedrijven en overheden maximaal te ondersteunen. We zullen de samenwerking met Nederland verder uitgebouwen en verstevigen.

De timing van de verschillende fasen wordt in de onderstaande grafiek weergegeven. De eerste fase zal lopen van september 2019 tot september 2022 en dus drie jaar duren. Vanaf september 2022 gaat, mits politiek akkoord, dan de tweede fase van start.

2. KOSTEN

De totale kosten worden voor de verschillende fasen geschat zoals hieronder aangegeven.

Fase 1:

- Personeelskosten: 52.500 €/jaar inclusief sociaal secretariaat en andere overheadkosten. Het gaat om 0,25 VTE voor een projectmanager en 0,5 VTE voor een projectmedewerker. Deze kosten zijn ingeschat op basis van de personeelskosten die ook bij SKAO optreden.

- Huur kantoorruimte: 7.200 € per jaar. Hier wordt een marktconforme prijs gebruikt voor een klein kantoor in Brussel.
- Communicatie: 10.000 €/jaar.
- Vertalingen: 5.000 € per jaar.
- Meeting rooms en catering: 2.400 € per jaar. In de veronderstelling dat er elke maand één vergadering wordt georganiseerd (200 €/vergadering). De stuurgroep zal regelmatig samen komen, alsook eventueel andere werkgroepen, feedbackgroepen, etc.
- Verplaatsingskosten: 2.250 € per jaar. Er zijn 5 CCvD's en 5 TC per jaar. We rekenen daarbij nog eens 5 andere ontmoetingen met SKAO. Dat brengt het totaal aantal verplaatsingen naar Utrecht op een 15-tal per jaar. Verplaatsingskost met de trein bedraagt ongeveer 150 € per traject.

De totale jaarlijkse kost wordt voor fase 1 geraamd op 79.350 €. Noteer dat in de eerste fase er nog geen eigen drukwerk gemaakt worden, nog geen aparte website bestaat.

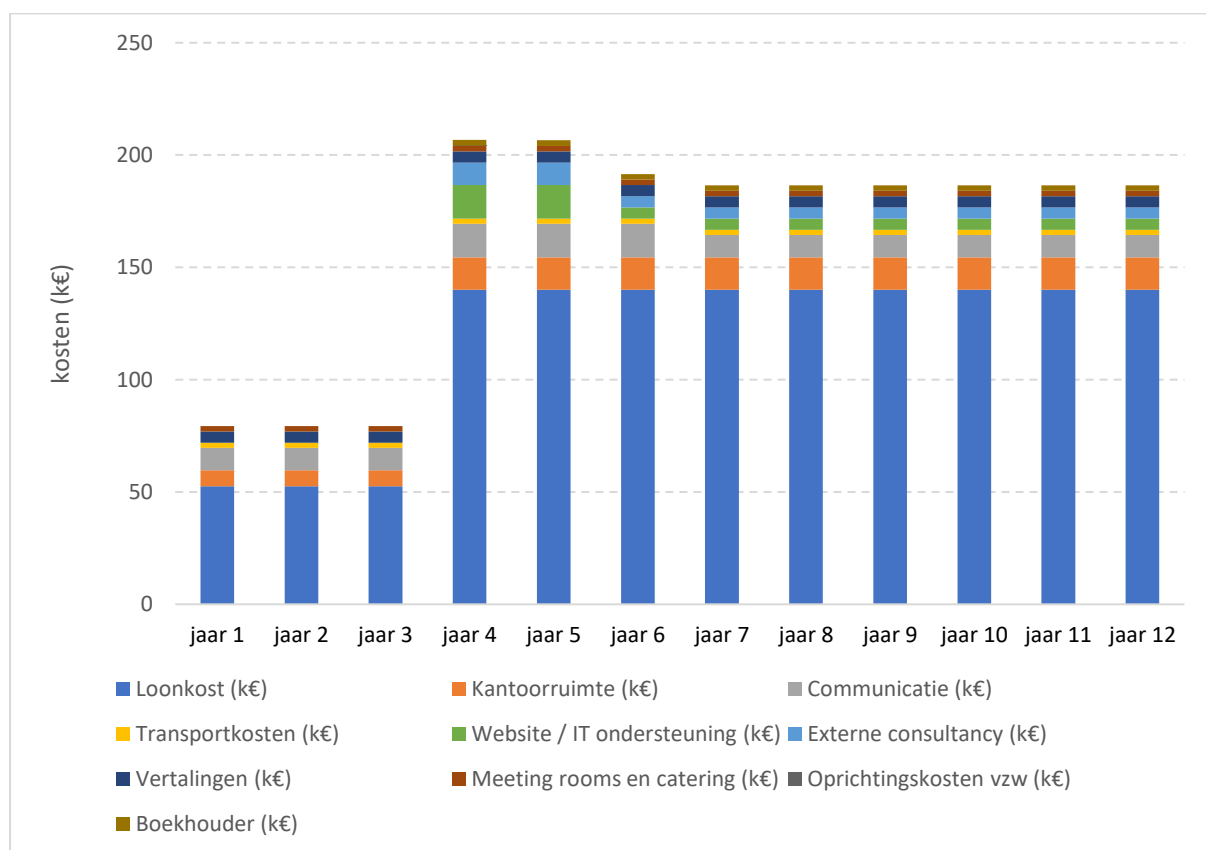
Fase 2:

- Personeelskosten: 140.000 €/jaar inclusief sociaal secretariaat en andere overheadkosten gelinkt aan personeelsbeleid. Het gaat hier over 0,5 VTE projectleider, 1 VTE projectmedewerker en 0,5 VTE communicatiemedewerker.
- Communicatiekosten: 15.000 – 10.000 €/jaar. Vanuit de ervaring van SKAO wordt ingeschat dat er in de eerste jaren van de organisatie op z'n minst een communicatiebudget voorzien moet worden van 15.000 €. Communicatie is zeer belangrijk in de beginjaren om de prestatieladder voldoende bekend te maken. Ook achteraf blijkt communicatie zeer belangrijk te blijven. We voorzien in de eerste 3 jaren van fase 2 een budget van 15k€, terwijl dit in de jaren nadien beperkt wordt tot 10k€. De organisatie van seminars of infosessies vallen ook onder het luik communicatie. Noteer dat eventuele extra inkomsten ook kunnen geherinvesteerd worden in extra communicatie of extra dienstverlening.
- Website en IT ondersteuning: 15.000 – 5000 €/jaar. Het zal in principe niet nodig zijn om een volledig nieuw platform te bouwen, hetgeen veel meer kosten met zich zou meebrengen. We gaan er vanuit dat we de tools die SKAO ontwikkeld heeft kunnen hergebruiken. Er zal echter wel nood zijn om aanpassingen en extra functionaliteiten te implementeren en te onderhouden. In de eerste 2 jaren van fase 2 voorzien we een kost van 15.000 €/jaar, terwijl de kost in de jaren daarna terugvalt tot 5.000 €/jaar.
- Verplaatsingskosten: 2.250 € per jaar. Er zijn 5 CCvD's en 5 TC per jaar. We rekenen daarbij nog eens 5 andere ontmoetingen met SKAO. Dat brengt het totaal aantal verplaatsingen naar Utrecht op een 15-tal per jaar. Verplaatsingskost met de trein bedraagt ongeveer 150 € per traject.
- Externe consultancy: 10.000 – 5.000 €/jaar. Volgens de ervaring van SKAO is het goed om een budget te voorzien voor externe consultancy. Het kan daarbij gaan over allerlei vormen van advies zoals juridisch advies, communicatieadvies, alsook strategische consultancy, bedrijfsvoering, etc.
- Vertalingen: 5.000 €/jaar. Zie hoger.
- Meeting rooms en catering: 2.400 €/jaar. Zie hoger.

- Boekhouder: 2.500 €/jaar. Zodra er een vzw is opgericht zal er ook een correcte boekhouding moeten bestaan. Het gaat hier over een standaard kost voor een boekhouder voor een kleine vzw.
- Oprichtingskosten organisatie: 150 €. Hieronder worden de puur administratieve oprichtingskosten gerekend. Eventueel juridisch advies hieromtrent zijn reeds opgenomen in de kosten voor externe consultancy.

In fase 2 worden de totale jaarlijkse kosten geraamd op 206.700 € in het eerste jaar, 206.550 in het 2de jaar, 191.550 € in het derde jaar, waarna deze zakken tot 186.550 € per jaar vanaf het 4de jaar.

In de onderstaande grafiek worden de totale kosten over de verschillende jaren getoond.

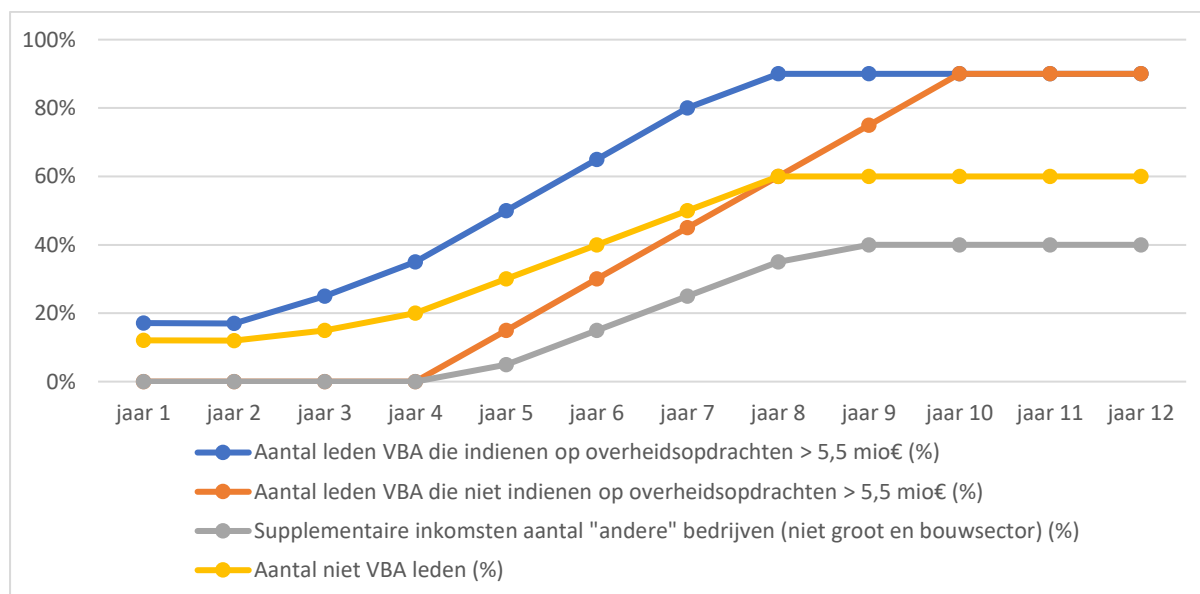
Figuur 1: Kostenverdeling over de verschillende jaren

3. INKOMSTEN

Een inschatting van de inkomstenbronnen is gebaseerd op de steekproef van bedrijven zoals in annex uiteengezet. Het gaat om grote bouwbedrijven waarvan werd ingeschat dat ze interesse zouden kunnen hebben in het behalen van een certificaat.

SKAO (Stichting Klimaatneutraal Aanbesteden en Ondernemen – schemabeheerder in Nederland) heeft zich geëngageerd om in het eerste jaar zo'n 80% van de inkomsten die SKAO op dit moment

haalt uit lidgelden van Belgische bedrijven over te dragen aan de ontwikkeling van de CO2-Prestatieladder in België. In de daaropvolgende jaren zal dit toenemen tot 90%. Zo'n 17% van de leden van het VBA hebben op dit moment reeds een certificaat en betalen dus lidgeld aan SKAO. We veronderstellen dat tijdens de pilootprojecten dit aantal zal toenemen tot 25% in het derde jaar. In fase 2, met een toename van de communicatie-inspanningen veronderstellen we een toename tot 60% en vervolgens tot 90% van de leden van VBA. Gezien de nauwe betrokkenheid van het VBA gaan we ervan uit dat uiteindelijk 90% van de leden van het VBA een certificaat zal aanvragen. Er zijn reeds zo'n 12% van de andere grote bouwbedrijven uit de steekproef die geen lid zijn van VBA die reeds een certificaat hebben. We veronderstellen dat dit aantal in de pilootfase zal stijgen naar 15%. In de tweede fase veronderstellen we dat dit zal toenemen van 20% in het eerste jaar tot 60% in het vijfde en de daar opeenvolgende jaren. Het totaal aantal grote bedrijven stagneert daarmee op een 80-tal. Noteer dat in Nederland ook overheidsinstanties zich meer en meer laten certificeren en dat deze ook vaak vallen onder de noemer "grote bedrijven". De andere bedrijven, t.t.z. bedrijven die niet tegelijk groot en bouwbedrijf zijn stijgen geleidelijk van 0% in jaar 1 tot 40% in jaar 6 van fase 2 om daarna constant te blijven. De bovenstaande hypothesen worden samengevat in de onderstaande grafiek. Met de huidige hypothesen zullen er in 2028 zo'n 177 certificaten bestaan in België. Dit aantal zal daarna stagneren.

Figuur 2: Hypothesen i.v.m. deelname bedrijven

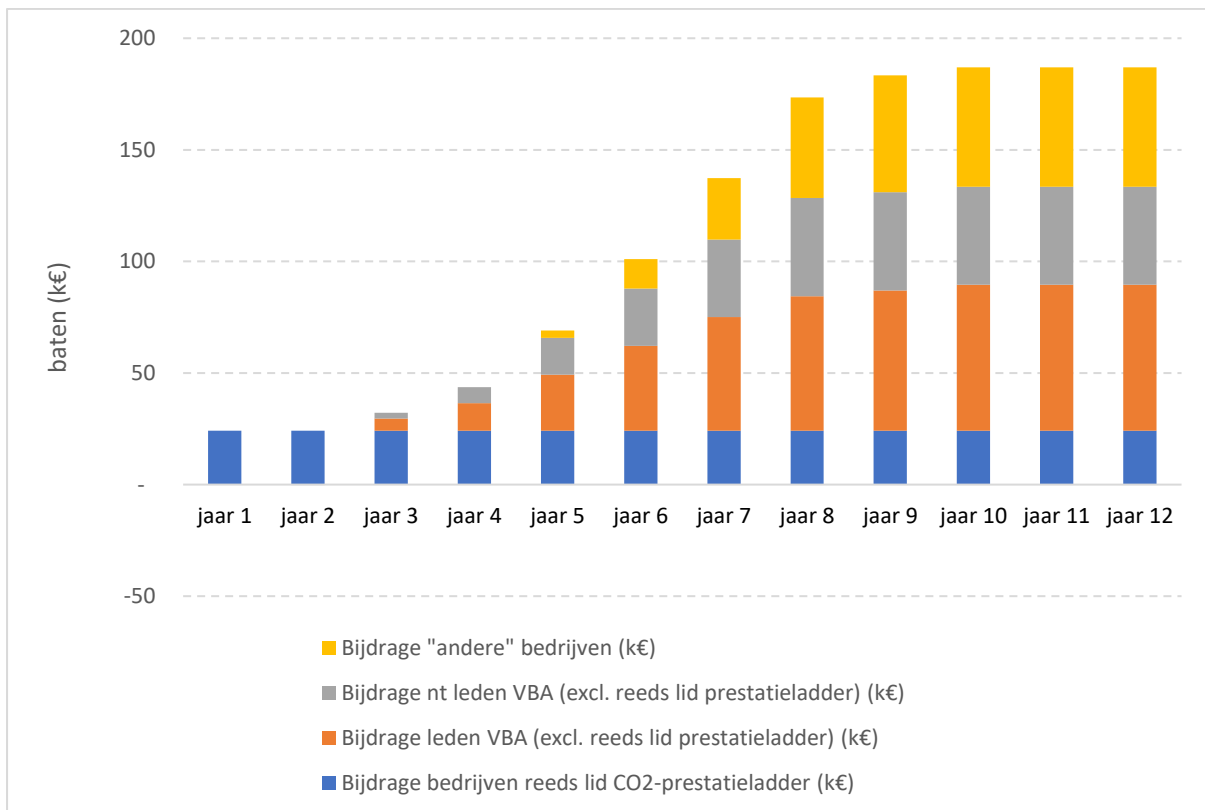
Ook een Certificerende Instelling (CI) moet een bijdrage aan SKAO betalen van 3.000 €/jaar. We veronderstellen dat er reeds tijdens de pilootprojecten reeds 2 CI's (in jaar 3) zich zullen laten accrediteren in België. Dit aantal zal in fase 2 geleidelijk stijgen van 3 tot 5.

Voor het berekenen van de jaarlijkse inkomsten hebben we de bijdrage van de bedrijven uit de steekproef bepaald op basis van hun omzet en de huidige licentiekost van SKAO. De gemiddelde waarden zijn daarbij als volgt:

- Gemiddeld lidgeld leden VBA met actueel certificaat: 2.592 €
- Gemiddeld lidgeld leden VBA zonder certificaat: 1.969 €
- Gemiddeld lidgeld grote bouwbedrijven geen lid van VBA: 1.540 €

- Gemiddeld lidgeld “andere” bedrijven: bepaald op basis van een % van de bijdragen grote bedrijven en niet op basis van aantal en licentiekost (0% - 30%)

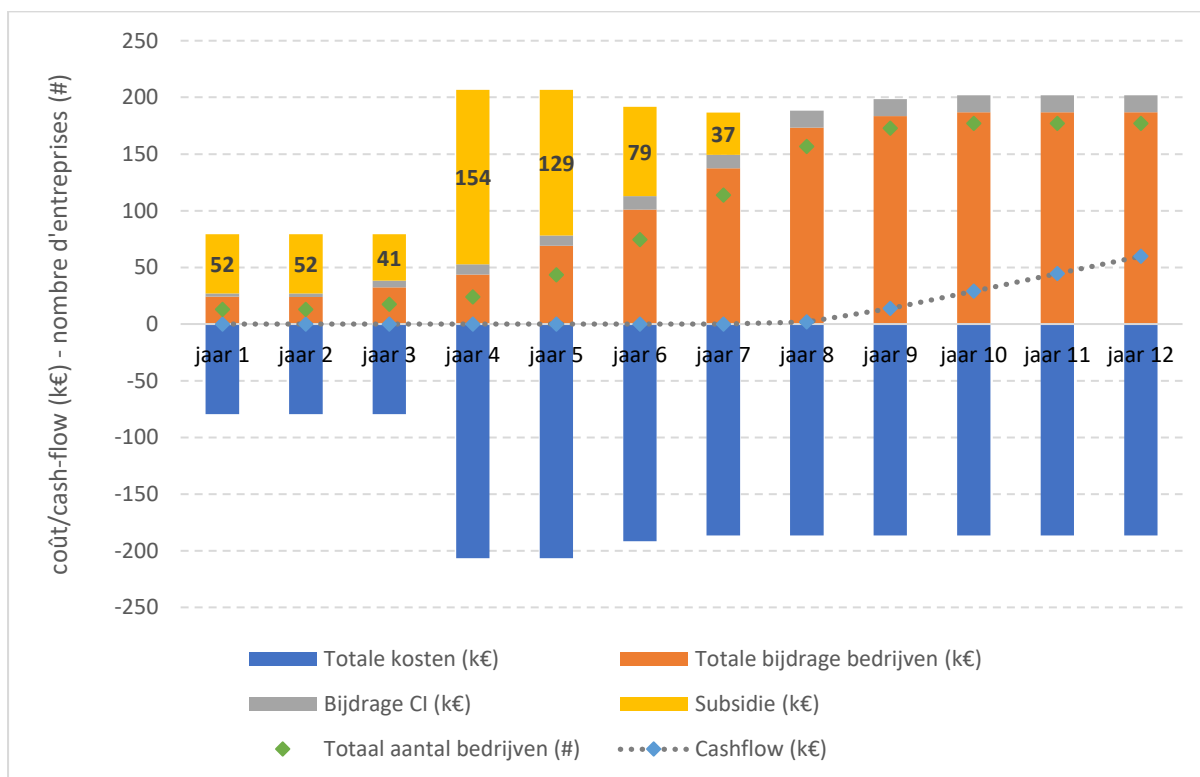
De inkomsten via lidgelden van bedrijven bedragen met de huidige veronderstellingen 24.125 € in jaar één om daarna min of meer lineair te stijgen tot 186.902 € in 2028. Deze baten worden grafisch weergegeven in de onderstaande grafiek.

Figuur 3: Verwachte inkomsten via lidgelden bedrijven

4. CASHFLOW EN SUBSIDIES

Om ervoor te zorgen dat er in de eerste jaren geen negatieve cashflow ontstaat is er nood aan subsidies. Deze bedragen 52.225 € in de eerste twee jaar, om in jaar 3 af te nemen tot 41.120 € omdat er meer bedrijven een certificaat in België zullen behalen. Voor fase 1 is dus een totale subsidie nodig van 145.570 €. Voldoende pilootprojecten zijn een must om een voldoende grote stimulans te geven aan bedrijven om zich te laten certificeren. In het eerste jaar van fase 2 is een subsidie nodig van 153.988 €. Het aantal gecertificeerde bedrijven is op dat moment nog niet voldoende om de loon- en andere kosten te dekken. De nodige subsidie neemt wel jaar na jaar af, naargelang er meer bedrijven een certificaat halen. In het 5de jaar van fase 2 zal geen subsidie meer nodig zijn, en kunnen de kosten met eigen inkomsten gedekt worden. Er is dus nood aan een totale subsidie van 543.881 € ongelijk gespreid over zeven jaar. In het achtste jaar ontstaat er een positieve cashflow die geïnvesteerd kan worden in extra communicatie, ondersteuning van sectorinitiatieven en andere.

Figuur 4: Volledige kosten-baten analyse

5. SAMENVATTENDE TABEL

Op de volgende pagina wordt een samenvattende tabel getoond.

Tabel 1: Samenvattende tabel kosten en baten

	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5	jaar 6	jaar 7	jaar 8	jaar 9	jaar 10	jaar 11
Parameters											
Projectfase	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Aantal VTE (#)	0,75	0,75	0,75	2	2	2	2	2	2	2	2
Totaal aantal bedrijven (#)	13	13	17	24	43	75	114	157	173	177	177
Aantal grote bouwbedrijven (#)	13	13	17	24	37	51	65	77	79	82	82
Aantal "andere" bedrijven (#)	0	0	0	0	6	24	49	80	94	95	95
Aantal CI's (#)	1	1	2	3	3	4	4	5	5	5	5
Kosten											
Loonkost (k€)	53	53	53	140	140	140	140	140	140	140	140
Andere kosten (k€)	27	27	27	67	67	52	47	47	47	47	47
Kantoorruimte (k€)	7	7	7	14	14	14	14	14	14	14	14
Communicatie (k€)	10	10	10	15	15	15	10	10	10	10	10
Transportkosten (k€)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Website / IT ondersteuning (k€)	0	0	0	15	15	5	5	5	5	5	5
Externe consultancy (k€)	0	0	0	10	10	5	5	5	5	5	5
Vertalingen (k€)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Meeting rooms en catering (k€)	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Boekhouder (k€)	0	0	0	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Oprichtingskosten vzw (k€)	0	0	0	0,2	0	0	0	0	0	0	0
Totale kost (k€)	-79	-79	-79	-207	-207	-192	-187	-187	-187	-187	-187
Inkomsten											
Totale bijdrage bedrijven (k€)	24	24	32	44	69	101	137	173	183	187	187
Bijdrage grote bouwbedrijven (k€)	24	24	32	44	66	88	110	128	131	134	134
Bijdrage "andere" bedrijven (k€)	0	0	0	0	3	13	27	45	52	53	53

Bijdrage CI's (k€)	3	3	6	9	9	12	12	15	15	15	15
Subsidies (k€)	52,2	52,2	41,1	154	129	79	37	0	0	0	0
Balans											
Cashflow (k€)	0	0	0	0	0	0	0	2	14	29	44

6. BIJLAGE

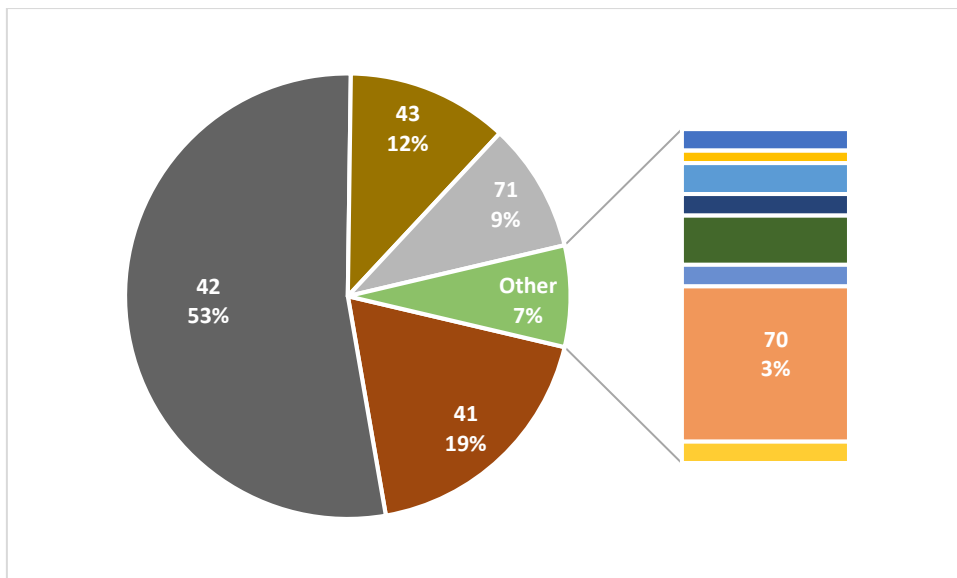
6.1. STEEKPROEF

In eerste instantie werd vertrokken van een conservatief scenario waarbij de volgende bedrijven mee in rekening werden genomen:

- Grote bedrijven (+50 mio omzet per jaar, groot bedrijf volgens EU taxonomie KMO's¹) in de sectoren gelinkt aan de bouwsector (Nace codes 41, 42, 43 en 71)
- Bedrijven die lid zijn van VBA (waarbij dus af en toe ook een andere Nace code kan zitten)

Op basis van enerzijds de ledenlijst van VBA en anderzijds de database van Trendstop werd een lijst van bedrijven geselecteerd die aan de bovenstaande criteria voldoen. Voor deze steekproef van bedrijven werd de potentiële bijdragen voor deelname aan de CO2-Prestatieladder bepaald volgens de actuele prijslijst van SKAO. Daarna werd per bedrijf nagegaan of er een grote waarschijnlijkheid bestaat dat ze zullen deelnemen aan de CO2-Prestatieladder. Alleen deze bedrijven worden meegenomen in de analyse.

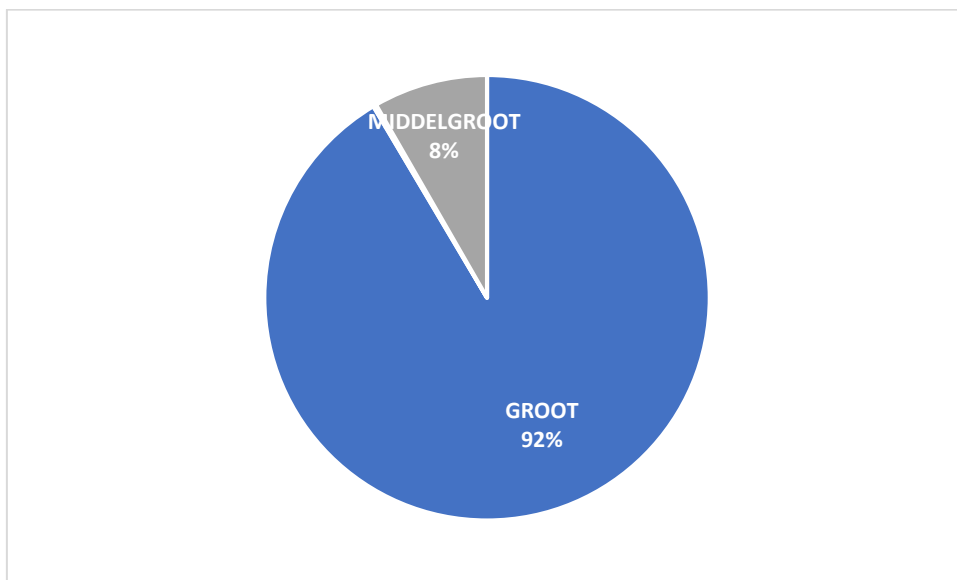
Noteer dat er soms verschillende Nace codes gebruikt worden per bedrijf. Niet alle leden van de VBA hebben een Nace code waarop gezocht werd in de database van Trendstop. Hoedanook is de verdeling zo dat 93% van de potentiële bijdragen van de bedrijven vallen binnen de Nace codes 42, 41, 43 en 71 waarop gezocht werd.

¹ > 10mio€ omzet is een klein bedrijf, tussen 10-50 mio€ is een middelgroot en > 50mio€ is een groot bedrijf (<https://www.vlaanderen.be/nl/ondernemen/kapitaal-en-krediet/een-kmo-volgens-de-europese-kmo-definitie-kleine-middelgrote-onderneming>)

Figuur 5: Potentiële bijdrage binnen steekproef Belgische bedrijven volgens Nace code

Ook binnen de leden van de VBA worden niet alle bedrijven geklasseerd als “Groot” volgens de EU taxonomie, maar 92% van de potentiële bijdrage komt van grote bedrijven (EU definitie), 8% van middelgrote bedrijven.

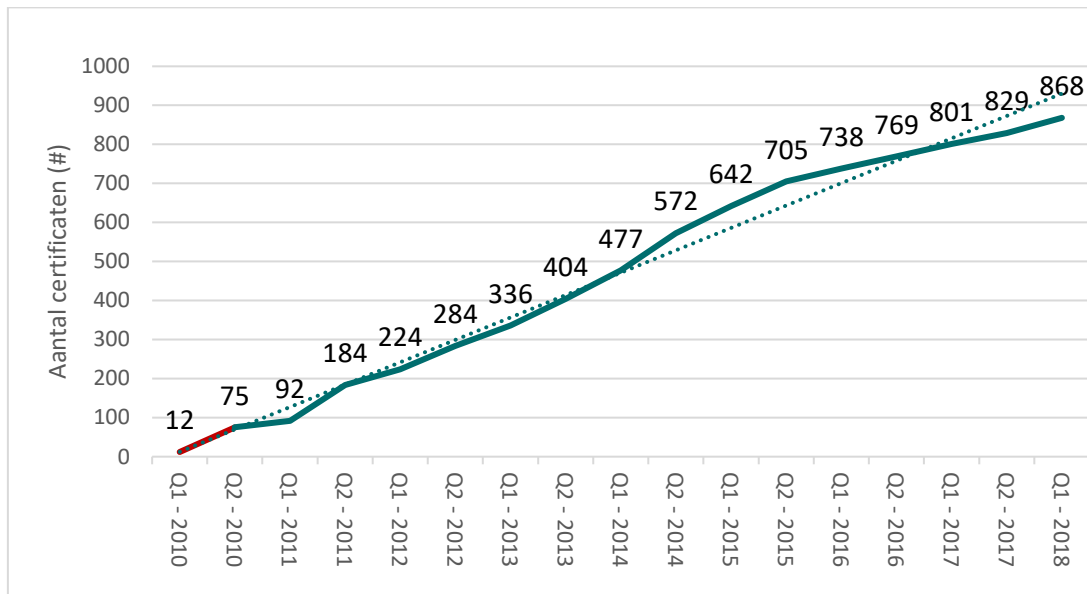

Figuur 6: Potentiële bijdrage binnen steekproef Belgische bedrijven volgens grootte (EU definitie)

In totaal zijn er 141 bedrijven waarvan vermoed wordt dat ze zullen deelnemen aan de CO2-Prestatieladder. Samen zorgen ze voor een maximale jaarlijkse bijdrage van 231.515 € (volgens de huidige prijslijst SKAO). De gemiddelde bijdrage van de bedrijven in de steekproef (vooral grote bouwbedrijven) zou dus 1.643 € bedragen. Noteer dat de reële totale bijdrage in NL op dit moment meer dan 3,5 keer zo hoog ligt. In de onderstaande paragrafen wordt nagegaan hoe dit komt.

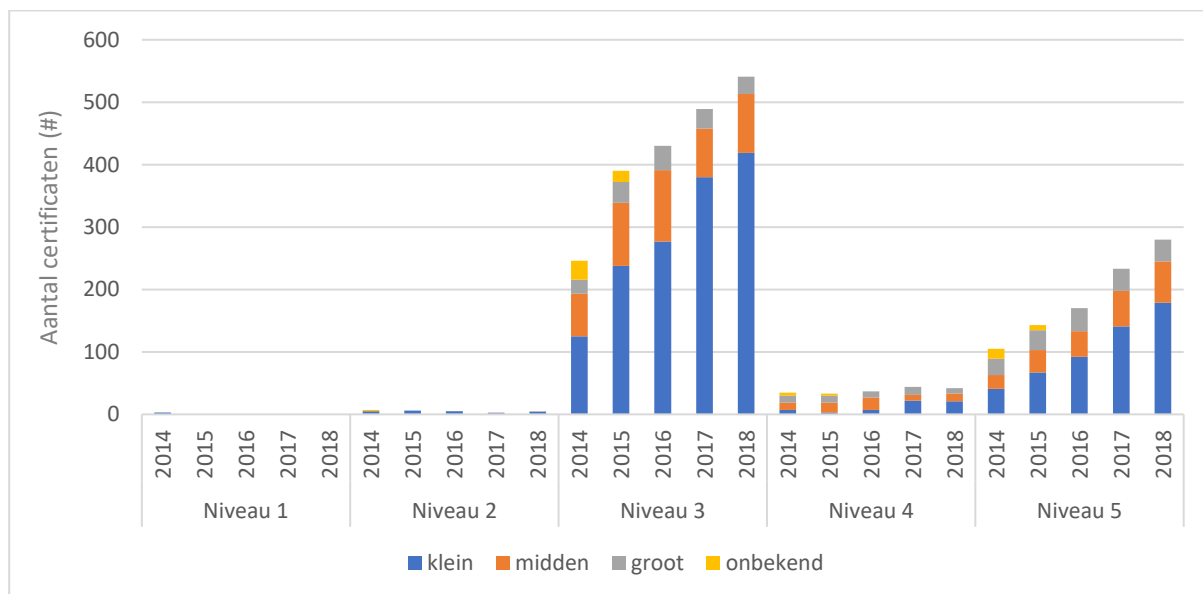
6.2. UITBREIDING VAN DE STEEKPROEF OP BASIS VAN HET DE GROOTTE VAN DE BEDRIJVEN

In Nederland is de evolutie van het aantal bedrijven verlopen zoals in de onderstaande grafiek getoond, met een continue jaarlijkse stijging van ongeveer 100 bedrijven per jaar. Op dit moment zijn er een 868-tal certificaten, waarbij vaak meer bedrijven per certificaat zijn opgenomen.

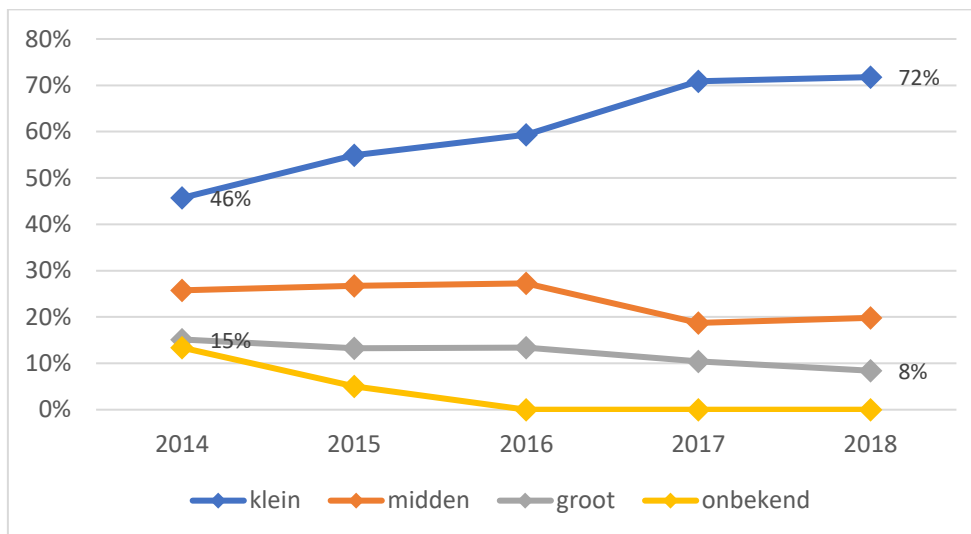
Figuur 7: Evolutie van het aantal certificaten in Nederland

Het niveau dat deze bedrijven hebben, en de verdeling van de bedrijven in 2018 wordt weergegeven in de onderstaande grafiek. We zien dat het percentage aan kleine bedrijven toeneemt jaar na jaar.

Figuur 8: Evolutie van het aantal certificaten volgens indeling naar grootte op basis van uitstoot

Zo is het aantal kleine bedrijven gestegen van 46% in 2014 naar 72% in 2018. De omgekeerde tendens is te zien voor de grote bedrijven die in 2014 nog 15% uitmaakten, terwijl dit slechts 8% is in 2018.

Figuur 9: Evolutie van het type bedrijven volgens indeling naar grootte op basis van uitstoot

Let op, in de twee bovenstaande grafieken wordt een grootte-indeling gemaakt op basis van de uitstoot, zoals vermeld op het certificaat. Elders in het document wordt een grootte-indeling gemaakt op basis van de omzet en de daarmee overeenstemmende bedrage dat betaald dient te worden als licentiekost. Er zit dus een zekere discrepantie in deze definitie, zodat vergelijking niet helemaal correct is. Het punt van de twee bovenstaande grafieken toont wel goed de evolutie.

Kijken we terug naar de indeling op basis van de omzet van de bedrijven, dan zien we dat de totale bijdrage van de kleine bedrijven 36% van de totale bijdrage aan licentiekosten bedraagt, terwijl de middelgrootte en grote bedrijven respectievelijk 21% en 43% bijdragen. De grote bedrijven blijven dus wel zorgen voor de belangrijkste inkomstenbron. In absolute termen gaat het om 87 grote bedrijven volgens de gebruikte indeling. De gemiddelde bijdrage van deze grote “bedrijven” is 4.064 €. Dat terwijl het gemiddelde van de grote bedrijven in onze steekproef slechts 1.643 € bedraagt. Er zitten in onze steekproef slechts 8 bedrijven die het maximumbedrag van 7.900 € betalen, terwijl dit er 36 zijn in Nederland. Noteer dat er bij deze grote “bedrijven” ook andere bedrijven zitten die niet uit de pure bouwsector komen, alsook de openbare aanbesteders zelf (Rijkswaterstaat, Prorail, etc.).

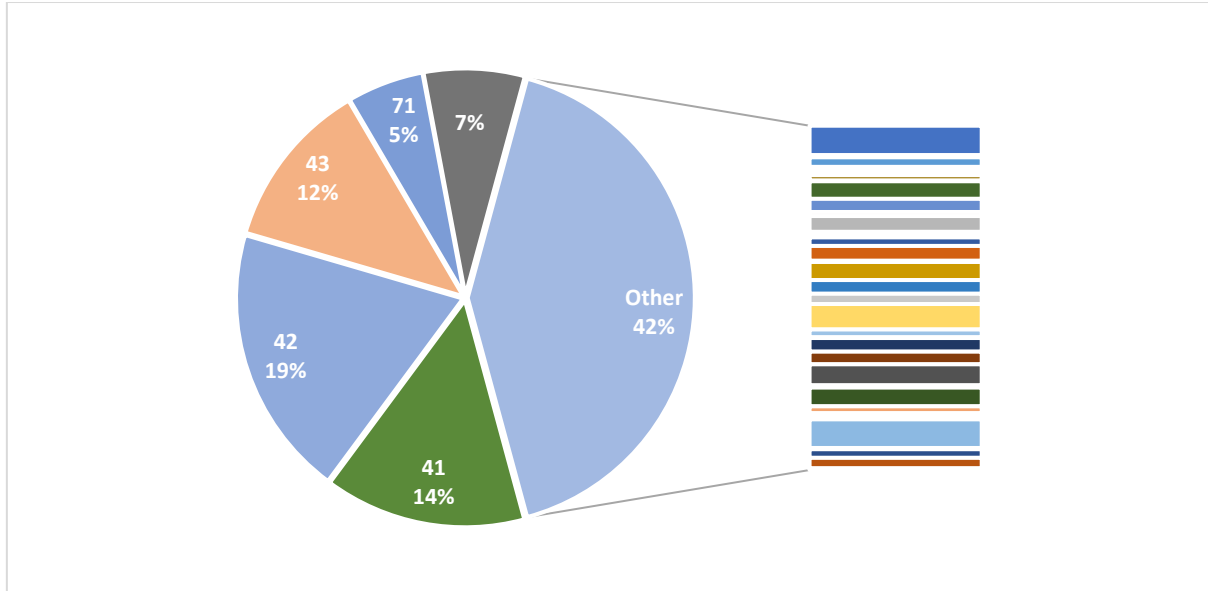
In de huidige analyse rekenen we op termijn op ongeveer de helft grote bedrijven (100-tal). Gebaseerd op de analyse van de leden van de VBA en Nace codes lijkt dit een haalbaar aantal.

Op basis van de grootte van de bedrijven kan verondersteld worden dat de totale inkomsten in België op termijn mogelijk tot 60% hoger zullen liggen dan in de huidige steekproef, waar enkel grote bouwbedrijven in rekening werden genomen.

6.3. UITBREIDING VAN DE STEEKPROEF OP BASIS VAN HET TYPE BEDRIJVEN

Dezelfde oefening kan gemaakt worden op basis van de Nace codes. In Nederland zijn de Nace codes 42, 41 43 en 71 samen verantwoordelijk zijn voor 51% van de inkomsten, terwijl dat in de huidige

steekproef 93% is. Dus ook hier kan verondersteld worden dat de inkomsten mogelijk 40% hoger zullen liggen op termijn omdat ook andere type bedrijven zich zullen aansluiten bij de ladder.

Figuur 10: Verdeling van de bijdrage in Nederlands volgens indeling naar Nace code

M.a.w. het maximumbedrag aan inkomsten uit de huidige steekproef bedraagt 231.515 €, maar we kunnen veronderstellen dat als kleine bedrijven, bedrijven uit andere sectoren en overheden zich eveneens aansluiten bij de CO2-Prestatieladder, het maximum aan inkomsten op termijn hoger kan liggen.